

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2019 r.

Poz. 1604

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 19 lipca 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 grudnia 2014 r. w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką (Dz. U. z 2015 r. poz. 42), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 kwietnia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką (Dz. U. poz. 964).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 kwietnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką (Dz. U. poz. 964), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.”.

Minister Obrony Narodowej: *wz. W. Skurkiewicz*

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 4 grudnia 2014 r.

w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką

Na podstawie art. 137b ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330 i 730) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa przypadki, w których żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką przysługuje bezpłatne wyżywienie oraz normy tego wyżywienia.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) zasadniczej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych przysługującą żołnierzowi zawodowemu lub żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką w ciągu doby;
- 2) dodatkowej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych lub napoju przysługującą żołnierzowi zawodowemu lub żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką w ciągu doby, jako uzupełnienie zasadniczej normy wyżywienia albo jako oddzielny posiłek lub porcja napoju;
- 3) dominującej normie wyżywienia – należy przez to rozumieć zasadniczą normę wyżywienia, według której jest żywność największą grupą żołnierzy z wszystkich żywionych w danej jednostce wojskowej;
- 3a)¹⁾ paczkowana norma wyżywienia (racja żywnościowa) – zestaw produktów spożywczych oraz ewentualnych produktów niespożywczych ułatwiających użycie zestawu, umieszczonych we wspólnym opakowaniu, przeznaczony do zapewnienia kompletnego całodobowego wyżywienia pojedynczego żołnierza lub grupy żołnierzy w czasie wykonywania działań operacyjnych w warunkach poligonowych lub wojennych i przeprowadzania ćwiczeń w garnizonach;
- 4) wartości pieniężnej normy wyżywienia – należy przez to rozumieć wartość normatywnych środków spożywczych, w średnich cenach zakupu, wchodzących w skład zasadniczej lub dodatkowej normy wyżywienia;
- 5) kursach lub szkoleniach – należy przez to rozumieć zajęcia szkoleniowe ujęte w planie rocznym, zatwierdzonym przez właściwego dowódcę;
- 6) szkoleniach w garnizonie – należy przez to rozumieć szkolenia taktyczne, taktyczno-specjalne oraz ogniowe, wynikające z programów szkolenia i zawarte w diagramach szkolenia;
- 7) ćwiczeniach w garnizonie – należy przez to rozumieć zajęcia szkoleniowe z zakresu szkolenia dowództw i sztabów, ujęte w rocznym planie zasadniczych przedsięwzięć jednostki wojskowej, połączone z przebywaniem żołnierzy zawodowych w miejscach pełnienia służby;
- 8) sportowcach wojskowych – należy przez to rozumieć żołnierzy zawodowych lub żołnierzy pełniących służbę kandydacką uczestniczących w zgrupowaniach przygotowawczych i zawodach sportowych, organizowanych zgodnie z planem szkolenia od związku taktycznego wzwyż;
- 9) 50% zasadniczej normy wyżywienia – należy przez to rozumieć wartość pieniężną zasadniczej normy wyżywienia planowanej w formie jednego posiłku;
- 10) turnusie rehabilitacyjnym z „treningiem psychologicznym” – należy przez to rozumieć proces adaptacji, po powrocie do kraju, żołnierzy zawodowych, którzy wykonywali zadania poza granicami państwa;
- 11) dyżurach bojowych – należy przez to rozumieć pozostawanie pododdziałów, zespołów, załóg i obsad w gotowości do natychmiastowego podjęcia realizacji działań wynikających z zadań postawionych jednostce wojskowej w planach jej użycia, zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej lub rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, połączone z przebywaniem w miejscu pełnienia służby, z wyłączeniem dyżurów etatowych;

¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 kwietnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką (Dz. U. poz. 964), które weszło w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

- 12) dyżurach ratowniczych – należy przez to rozumieć planowe pozostawanie w gotowości wydzielonych sił i środków, zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej lub rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, w celu udzielenia pomocy załogom statków powietrznych, jednostek pływających lub udziału specjalistycznych grup ratowniczych w identyfikacji i likwidacji zdarzeń związanych z uwolnieniem toksycznych środków przemysłowych lub wypadków radiacyjnych i likwidacji ich skutków;
- 13) zgrupowaniach wojskowych – należy przez to rozumieć każdą formę zgromadzenia sił i środków wojska, powołaną decyzją Ministra Obrony Narodowej lub rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych albo Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, w celu realizacji określonego zadania;
- 14) stołówce wojskowej – należy przez to rozumieć obiekt stacjonarny lub polowy punkt żywienia zbiorowego żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką oraz obiekt żywienia na okręcie, w którym przygotowuje się posiłki według zasadniczych i dodatkowych norm wyżywienia.

§ 3. 1. Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką uprawnionym do bezpłatnego wyżywienia przysługuje ono według następujących norm wyżywienia:

- 1) zasadniczych:
  - a) żołnierskiej – 010,
  - b) szkolnej – 020,
  - c) specjalnej – 030,
  - d) operacyjnej – 040 lub 044;
- 2) dodatkowych:
  - a) ogólnej – 110,
  - b) chleba – 111,
  - c) napoju – 160;
- 3)²⁾ paczkowanych (racji żywnościowych):
  - a) indywidualnej,
  - b) grupowej.

2. Skład ilościowy i asortyment środków spożywczych zawartych w zasadniczych oraz dodatkowych normach wyżywienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, określa załącznik do rozporządzenia.

3.³⁾ Skład ilościowy i asortymentowy środków spożywczych zawartych w racjach żywnościowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określają przepisy wydane na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1483).

4. Do pobierania próbek żywności w stołówce wojskowej, wydziela się codziennie, na każdy obiekt przygotowujący posiłki w ramach stosowanych norm wyżywienia, środki spożywcze o wartości pieniężnej 150% normy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.

5. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką mogą otrzymywać bezpłatne wyżywienie według:

- 1) zasadniczych norm wyżywienia, w formie:
  - a) posiłków przyrządzanych w stołówkach wojskowych,
  - b) suchego prowiantu,
  - c) suchego prowiantu w zamian za części norm wyżywienia niezrealizowane w formie, o której mowa w lit. a,
  - d) posiłków przyrządzanych na zlecenie przez inne zakłady żywienia zbiorowego;

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

- 2) dodatkowych norm żywienia, w formie:
  - a) posiłków, o których mowa w pkt 1 lit. a i d,
  - b) suchego prowiantu,
  - c) napoju.

§ 4. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką uprawnieni do żywienia według różnych norm żywienia otrzymują wyżywienie według jednakowej dla wszystkich normy, jeżeli ich wyżywienie przygotowywane jest w jednej stołówce wojskowej, a warunki techniczno-organizacyjne uniemożliwiają przygotowywanie posiłków według różnych norm.

2. Jeżeli norma żywienia, o której mowa w ust. 1, jest niższa od przysługującej, żołnierzowi zawodowemu lub żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką wydaje się uzupełniający posiłek, odpowiadający różnicy wartości pieniężnych tych norm.

3. Żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką przysługuje wyżywienie w naturze w ilości podwójnej zasadniczej normy żywienia:

- 1) w przypadkach uniemożliwiających stawienie się w miejscu wydawania posiłków – do czterdziestu ośmiu godzin;
- 2) w pierwszej dobie mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki wojskowej – w warunkach uzasadnionych względami organizacyjnymi;
- 3) w przypadkach planowych rotacji zapasów żywności w polskich kontyngentach wojskowych, uzasadnionych względami organizacyjnymi.

4. Normy żywienia w formie posiłków lub suchego prowiantu niewykorzystane w terminie przeznaczonym na ich realizację – nie podlegają wydaniu.

§ 5. Wyżywienie według zasadniczej normy żywienia szkolnej – 020 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej – w dniach wykonywania obowiązków służbowych;
- 2) wykonującym skoki ze spadochronem bądź nurkowanie zgodnie z kartą opisu stanowiska służbowego oraz planem szkolenia i obowiązującymi programami szkolenia w jednostkach wojskowych organizujących te skoki albo nurkowanie – w dniach wykonywania obowiązków służbowych;
- 3) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305 – w dniach wykonywania obowiązków służbowych;
- 4) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 4026 i Nr 4101 – w czasie pełnienia dyżurów bojowych;
- 5) w czasie:
  - a) uczestniczenia w ćwiczeniach, szkoleniach w garnizonie lub aktywowaniu systemu zarządzania kryzysowego trwających powyżej ośmiu godzin – w wymiarze 50% tej normy, a powyżej dwunastu godzin – w pełnym wymiarze tej normy,
  - b) uczestniczenia w ćwiczeniach poza garnizonem i rekonesansach,
  - c) uczestniczenia w ćwiczeniach lub szkoleniach na terenie poligonu i w zgrupowaniach wojskowych,
  - d) pełnienia dyżurów bojowych, dyżurów ratowniczych, udziału w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, działaniach antyterrorystycznych, akcjach poszukiwawczych oraz ratowaniu życia ludzkiego, a także w oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu;
- 6) szkolonym w miejscowości zamieszkania – pod warunkiem uczestniczenia w szkoleniu trwającym powyżej ośmiu godzin – w wymiarze 50% tej normy, a powyżej dwunastu godzin – w pełnym wymiarze tej normy;
- 7) skierowanym na szkolenie do miejscowości niebędącej ich miejscem zamieszkania – w dniach przebywania w tej miejscowości;

- 8) odbywającym praktykę w miejscowości niebędącej ich miejscem zamieszkania – w dniach przebywania w tej miejscowości;
- 9) sportowcom wojskowym delegowanym na zgrupowania i zawody;
- 10) szkolonym w związku ze skierowaniem do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa w składzie jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1510) albo w kwaterach głównych, dowództwach i sztabach misji organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych – przed wyjazdem, od dnia rozpoczęcia przygotowania poza rejonem stacjonowania jednostki wojskowej, w której pełnią służbę, do dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) po powrocie do kraju w związku z zakończeniem służby wojskowej poza granicami państwa w składzie jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa albo w kwaterach głównych, dowództwach i sztabach misji organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych, od dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej do dnia skierowania na urlop aklimatyzacyjny – jeżeli w tym czasie żołnierz zawodowy przebywał w jednostce wojskowej przygotowującej do służby poza granicami państwa;
- 12) skierowanym do pełnienia służby w charakterze obserwatorów wojskowych lub osób posiadających status obserwatorów wojskowych w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych, przy międzynarodowych dowództwach wojskowych i w ich strukturach organizacyjnych – w czasie przewozu, w związku z rozpoczęciem i zakończeniem służby:
  - a) z kraju do miejsca pełnienia służby – od dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) z powrotem do kraju z miejsca pełnienia służby – do dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej– w wymiarze 200% tej normy, w przypadkach, w których wypłata równoważnika pieniężnego, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137b ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, nie jest celowa;
- 13) skierowanym na turnus rehabilitacyjny z „treningiem psychologicznym” w wojskowych ośrodkach szkoleniowo-kondycyjnych – w dniach przebywania w ośrodku, bez możliwości wypłaty równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie;
- 14) pełniącym służbę w etatowych pododdziałach reprezentacyjnych Wojska Polskiego i rodzajów Sił Zbrojnych, Orkiestrze Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, Orkiestrach reprezentacyjnych: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej oraz w pozostałych Orkiestrach Wojskowych i Szwadronie Kawalerii Wojska Polskiego – w wymiarze 50% tej normy w dniach wykonywania zadań reprezentacyjnych;
- 15)⁴⁾ pełniącym służbę w etatowych pododdziałach ochrony Jednostki Wojskowej Nr 2414, Nr 2286 i Nr 5718 – w czasie pełnienia służby wartowniczej.

§ 6. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010 albo szkolnej – 020 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) zajmującym stanowiska służbowe bezpośrednio związane z organizacją żywienia żołnierzy i sprawującym nad nią merytoryczny nadzór lub zastępującym w pełnieniu tych obowiązków – w formie posiłków wydawanych w czasie wykonywania obowiązków służbowych, według dominującej normy wyżywienia;
- 2) zajmującym stanowiska służbowe kierowników i zastępców kierowników stołówek wojskowych oraz kucharzy i kucharzy instruktorów – w formie posiłków wydawanych w czasie wykonywania obowiązków służbowych, według dominującej normy wyżywienia stosowanej w tej stołówce;
- 3) pełniącym nieetatowe całodobowe służby wewnętrzne i garnizonowe, według dominującej normy wyżywienia;
- 4) lekarzom wojskowym albo wojskowemu personelowi medycznemu, nadzorującym jakość posiłków w jednostkach wojskowych prowadzących gospodarkę kuchenną – w formie jednego posiłku dziennego, według dominującej normy wyżywienia.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 7. 1. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020 przysługuje żołnierzom pełniącym służbę kandydacką, z zastrzeżeniem § 20, przez czas pełnienia służby kandydackiej.

2. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020 przysługuje, w wymiarze 200% tej normy, żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w przypadkach:

- 1) odbywania krajowej podróży służbowej;
- 2) wykonywania zadań służbowych na terenie garnizonu w warunkach uniemożliwiających korzystanie z posiłków w stołówkach wojskowych.

§ 8. Żołnierzom pełniącym służbę kandydacką przysługuje uroczysty posiłek przygotowywany, zgodnie z jadłospisem dekadowym, według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020:

- 1) w dniu 24 grudnia i pierwszym dniu Wielkanocy;
- 2) w dniu 31 grudnia albo 1 stycznia, Święta Narodowego Trzeciego Maja i Narodowego Święta Niepodległości;
- 3) w dniu Święta Wojska Polskiego, w Dniu Podchorążego, w dniu święta rodzaju Sił Zbrojnych, w dniu święta rodzaju wojska i służby oraz jednostki wojskowej;
- 4) w dniu wręczenia sztandaru, nadania imienia patrona jednostce wojskowej i oficjalnego rozwiązania jednostki wojskowej;
- 5) w dniu przysięgi wojskowej.

§ 9. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia specjalnej – 030 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) zaliczonym do personelu latającego na sprzęcie innym niż bojowe samoloty odrzutowe i wykonującym loty zgodnie z programem szkolenia;
- 2) wchodzącym w skład zespołu lub grupy poszukiwawczo-ratowniczej – w dniach pełnienia dyżuru ratowniczego;
- 3) etatowym instruktorom spadochronowym, wykonującym czynności instruktorskie zgodnie z programem szkolenia – w dniach wykonywania obowiązków służbowych.

§ 10. 1. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg okrętów podwodnych – w czasie rejsów;
- 2) uczestniczącym w ćwiczeniach wojskowych odbywanych w kraju wspólnie z żołnierzami państw obcych;
- 3) skierowanym do pełnienia służby wojskowej poza granicami państwa:
  - a) w składzie jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa,
  - b) w kwaterach głównych, dowództwach i sztabach misji organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
  - c) jako obserwator wojskowy lub osoba posiadająca status obserwatora wojskowego w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych, jeżeli nie otrzymali oni od misji organizacji międzynarodowej lub sił wielonarodowych świadczenia w naturze albo środków pieniężnych przeznaczonych na te świadczenia,
  - d) w celu zabezpieczenia funkcjonowania jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w lit. a, w rejonie jej działania,
  - e) w celu zabezpieczenia organizacji funkcjonowania i sprawowania działalności kontrolnej jednostki wojskowej użytej zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w lit. a, w rejonie jej działania– od dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej do dnia jej przekroczenia w drodze powrotnej;
- 4) jednostek wojskowych skierowanym poza granice państwa w celu udziału w:
  - a) ćwiczeniach wojskowych,
  - b) szkoleniu,
  - c) akcjach ratowniczych, poszukiwawczych, humanitarnych i antyterrorystycznych,
  - d) przedsięwzięciach reprezentacyjnych;

- 5) zaliczonym do personelu latającego:
  - a) wykonującym loty, zgodnie z programem szkolenia, na bojowych samolotach odrzutowych,
  - b) przebywającym w wojskowych ośrodkach szkoleniowo-kondycyjnych.

2. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040 przysługuje:

- 1) żołnierzom pełniącym służbę kandydacką szkolonym na stanowiska przewidziane dla personelu latającego – w okresie wykonywania lotów;
- 2) sportowcom wojskowym, delegowanym na zgrupowania i zawody o randze międzynarodowej.

§ 11. 1. Żołnierzom zawodowym zaliczonym do personelu latającego zawieszonym w wykonywaniu lotów przysługuje odpowiednio wyżywienie według normy wyżywienia, o której mowa w § 9 lub § 10, przez okres sześciu miesięcy od dnia orzeczenia właściwej wojskowej komisji lekarskiej o czasowej niezdolności do służby.

2. Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych, na wniosek właściwej wojskowej komisji lekarskiej, może przedłużyć żołnierzom, o których mowa w ust. 1, uprawnienie do wyżywienia odpowiednio według normy wyżywienia, o której mowa w § 9 lub § 10, na czas nie dłuższy niż sześć miesięcy.

§ 12. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 044, składającej się z utrwalonych środków spożywczych, konserw i koncentratów spożywczych, przysługuje w zamian za wyżywienie według normy wyżywienia – 040, w całości lub w formie wybranych posiłków, żołnierzom zawodowym, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 3 i 4.

§ 13. 1. Wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej, w czasie:
  - a) rejsów, pływania po akwenach portowych trwającego co najmniej cztery godziny i pełnienia dyżurów bojowych w porcie – w wymiarze 100% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020,
  - b) rejsów poza Morze Bałtyckie oraz wizyt w portach zagranicznych – w wymiarze 70% tej normy, niezależnie od wyżywienia, o którym mowa w lit. a,
  - c) rejsów okrętów podwodnych – w wymiarze 70% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040,
  - d) stoczniowych remontów jednostek pływających Marynarki Wojennej – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 2) nurkom i pletwonurkom oraz szkolonym na te stanowiska – w dniach wykonywania zadań pod wodą, w wymiarze 70% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 3) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305:
  - a) w czasie ćwiczeń na morzu oraz nurkowania w innych akwenach – w wymiarze 150% tej normy,
  - b) w czasie ćwiczeń odbywanych poza garnizonem – w wymiarze 80% tej normy,
  - c) w dniach skoszarowania – w wymiarze 40% tej normy – jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 4) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 4026 i Nr 4101 – w dniach pełnienia dyżurów bojowych – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 5) zaliczonym do lotniczego personelu technicznego – w dniach wykonywania bezpośredniej naziemnej technicznej obsługi sprzętu lotniczego – w wymiarze 100% tej normy;
- 6) wchodzącym w skład nieetatowych służb kierowania i zabezpieczania lotów – w wymiarze 100% tej normy;
- 7) instruktorom praktycznej nauki obsługi sprzętu lotniczego – w dniach prowadzenia zajęć praktycznych – w wymiarze 100% tej normy;
- 8) instruktorom wychowania fizycznego wojskowych ośrodków szkoleniowo-kondycyjnych – w dniach prowadzenia zajęć – w wymiarze 100% tej normy;

- 9) etatowym mechanikiem-kierowcom – w dniach obsługi sprzętu – w wymiarze 40% tej normy;
- 10) wykonującym zadania, o których mowa w § 5 pkt 5 lit. b–d – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020;
- 11)⁵⁾ pełniącym służbę wartowniczą – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020.

2. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w § 6 pkt 2 i 3, przysługuje wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110, w wymiarze 40% tej normy jako uzupełnienie zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010.

3. Wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110 przysługuje żołnierzom pełniącym służbę kandydacką:

- 1) w dniach, o których mowa w § 8 pkt 1 – w wymiarze 100% tej normy;
- 2) w dniach, o których mowa w § 8 pkt 2–5, oraz pozostałych dniach wolnych od pracy, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 90) – w wymiarze 40% tej normy;
- 3) wchodzącym w skład załóg jednostek pływających Marynarki Wojennej – w przypadkach i wymiarach, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 4) wykonującym zadania, o których mowa w § 5 pkt 5 lit. b–d – w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej – 020.

4. (uchylony).⁶⁾

§ 14.⁷⁾ Dodatkowa norma chleba – 111 przysługuje wyłącznie jako uzupełnienie normy wyżywienia, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 lit. b.

§ 15. 1. Napój, według dodatkowej normy napoju – 160, w ilości i rodzaju niezbędnych do zaspokojenia potrzeb, przysługuje żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w dniach wykonywania obowiązków służbowych:

- 1) w pomieszczeniach zamkniętych, w których temperatura, spowodowana warunkami techniczno-technologicznymi i lokalowymi oraz atmosferycznymi, przekracza 28°C;
- 2) na otwartej przestrzeni, przy temperaturze otoczenia powyżej 25°C lub poniżej 10°C;
- 3) o których mowa w § 5 pkt 5 lit. b–d;
- 4) sportowcom wojskowym w czasie przebywania na zgrupowaniach i zawodach sportowych;
- 5) na stanowiskach dowodzenia, od szczebla operacyjnego, rozwijanych podczas ćwiczeń w garnizonie w warunkach stacjonarnych i polowych.

2. Napój w wymiarze 166% dodatkowej normy napoju – 160 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2–4, jako uzupełnienie wyżywienia według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej – 040, z wyjątkiem wyżywienia według normy – 044;
- 2) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305;
- 3) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 4026 i Nr 4101 – w dniach pełnienia dyżurów bojowych.

3.⁸⁾ Napój w wymiarze 200% dodatkowej normy napoju – 160 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) batalionu Reprezentacyjnego Wojska Polskiego pełniącym służbę wartowniczą na posterunkach honorowych w dniach wykonywania zadań reprezentacyjnych;
- 2) uczestniczącym w zgrupowaniach wojskowych z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja i Święta Wojska Polskiego, Narodowego Święta Niepodległości w warunkach, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 2.

⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ Przez § 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 16. Żołnierzom zawodowym, którzy biorą bezpośredni udział w ćwiczeniach prowadzonych z udziałem żołnierzy państw obcych, przysługuje wyżywienie według norm, standardów jakościowych i organizacyjnych ustalonych dla żołnierzy tych państw, jeżeli są one korzystniejsze od wyżywienia przysługującego żołnierzom zawodowym, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 lit. a.

§ 17. Żołnierzom zawodowym skierowanym do pełnienia służby w Służbie Wywiadu Wojskowego oraz w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego przysługuje wyżywienie według zasad i norm ustalonych dla funkcjonariuszy Służby Wywiadu Wojskowego lub Kontrwywiadu Wojskowego, chyba że normy wyżywienia ustalone dla żołnierzy zawodowych są korzystniejsze.

§ 18. Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką zatrzymanym oraz osadzonym w izbach zatrzymań utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej przysługuje wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej – 010.

§ 19. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką, którym przysługuje bezpłatne wyżywienie z kilku tytułów, otrzymują wyżywienie tylko z jednego tytułu według najkorzystniejszej zasadniczej normy wyżywienia oraz jednego najkorzystniejszego wymiaru z przysługujących wymiarów dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie przysługiwania żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką kilku wymiarów dodatkowej normy wyżywienia ogólnej – 110 w dniach pełnienia nieetatowych służb wewnętrznych i garnizonowych oraz w przypadkach, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 1 lit. b i ust. 3 pkt 3.

§ 20. 1. Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką uprawnionym do bezpłatnego wyżywienia przysługuje bezpłatne wyżywienie, jeżeli nie przebywają na leczeniu w publicznych zakładach opieki zdrowotnej.

1a.⁹⁾ Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką uprawnionym do bezpłatnego wyżywienia przysługuje bezpłatne wyżywienie, jeżeli nie otrzymali diety z tytułu krajowej podróży służbowej.

2. Żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w kraju i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką uprawnionym do bezpłatnego wyżywienia przysługuje bezpłatne wyżywienie, o ile nie są skierowani w podróż służbową poza granicami kraju, na studia lub naukę albo kurs za granicą.

§ 20a.¹⁰⁾ W przypadkach uzasadnionych względami higieniczno-sanitarnymi, wymogami przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, panującymi warunkami klimatycznymi lub potrzebami operacyjnymi Minister Obrony Narodowej może przyznać żołnierzom zawodowym bezpłatne wyżywienie według norm wyżywienia określonych w § 3.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia^{11), 12)}

⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 9 stycznia 2015 r.

¹²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 grudnia 2009 r. w sprawie bezpłatnego wyżywienia żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych (Dz. U. poz. 1679 oraz z 2011 r. poz. 35 i 413), które utraciło moc na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1355).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony
Narodowej z dnia 4 grudnia 2014 r.¹³⁾

**SKŁAD ILOŚCIOWY I ASORTYMENT ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH ZAWARTYCH W ZASADNICZYCH ZAWARTYCH W ZASADNICZYCH ORAZ DODATKOWYCH NORMACH WYŻYWIENIA
ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH I ŻOŁNIERZY PEŁNIĄCYCH SŁUŻBĘ KANDYDACKĄ¹⁾**

Symbol grupy produktów spożywczych	Nazwa grupy produktów spożywczych	Normy żywienia									
		zasadnicze				dodatkowe					
		żołnierska	szkolna	specjalna	operacyjna	ogólna	chleba	napoju			
01	Strączkowe	010	020	030	040	044	110	111	160	-	-
02	Przetwory zbożowe	27	27	28	28	75	-	-	-	-	-
03	Pręczywo	73	73	62	52	234	-	-	-	-	-
04	Mięso i przetwory w przeliczeniu na mięso	670	670	600	500	633	100	700	-	-	-
05	Tłuszcze zwierzęce w przeliczeniu na smalec	259	292	400	430	423	83	-	-	-	-
06	Tłuszcze roślinne w przeliczeniu na olej	17	19	19	19	20	-	-	-	-	-
07	Mleko i przetwory mleczne w przeliczeniu na mleko	20	10	10	10	10	-	-	-	-	-
08	Mleko i przetwory mleczne w przeliczeniu na masło	850	850	975	1050	450	370	-	-	-	-
09	Masło i śmietana w przeliczeniu na masło	36	46	64	66	45	20	-	-	-	-
10	Jajka	25 (0,5) ^x	25 (0,5) ^x	50 (1) ^x	50 (1) ^x	-	25 (0,5) ^x	-	-	-	-
11	Ryby i przetwory rybne w przeliczeniu na filety ryb morskich	49	58	90	90	60	-	-	-	-	-
12	Ziemniaki	700	700	600	500	360	-	-	-	-	-
13	Warzywa i owoce bogate w witaminę C	120	132	160	170	-	65	-	-	-	-
14	Warzywa i owoce karotenowe	160	160	160	160	206	110	-	-	-	-
15	Inne warzywa i owoce	320	365	560	695	397	420	-	-	-	-
16	Cukry i słodycze w przeliczeniu na cukier	71	73	84	97	117	20	-	-	-	-
17	Woda pitna butelkowana	-	-	-	-	(3,0) [*]	-	-	-	(3,0) [*]	-

Uwaga: Liczby w nawiasie oznaczają wymiar: ()^x – w sztukach lub ()^{*} – w litrach.

¹⁾ Skład ilościowy i asortyment środków spożywczych został określony dziennie w gramach na osobę.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.